

Diagnosztikai-és fejlesztőház

Diploma előkészítő tanulmány

Nagy Janka

Témavezető: Dr. Fonyódi Marianna

2024. 06. 17.

Tartalom

Absztrakt.....	2
Bevezetés.....	3
Módszertan.....	4
Helyszínelemzés.....	4
Pedagógiai Szakszolgálati rendszer	7
Téri érzékelés.....	8
Környezetpszichológia alapú tervezés.....	9
Környezetpszichológia a gyermekekre vonatkoztatva	11
Színek hatásai.....	12
Fejlesztés lehetséges módszerei, környezeti igények	13
Camphill School, Pennsylvania	24
Kvalitatív mélyinterjú fázis kiértékelése.....	26
Konklúzió.....	29

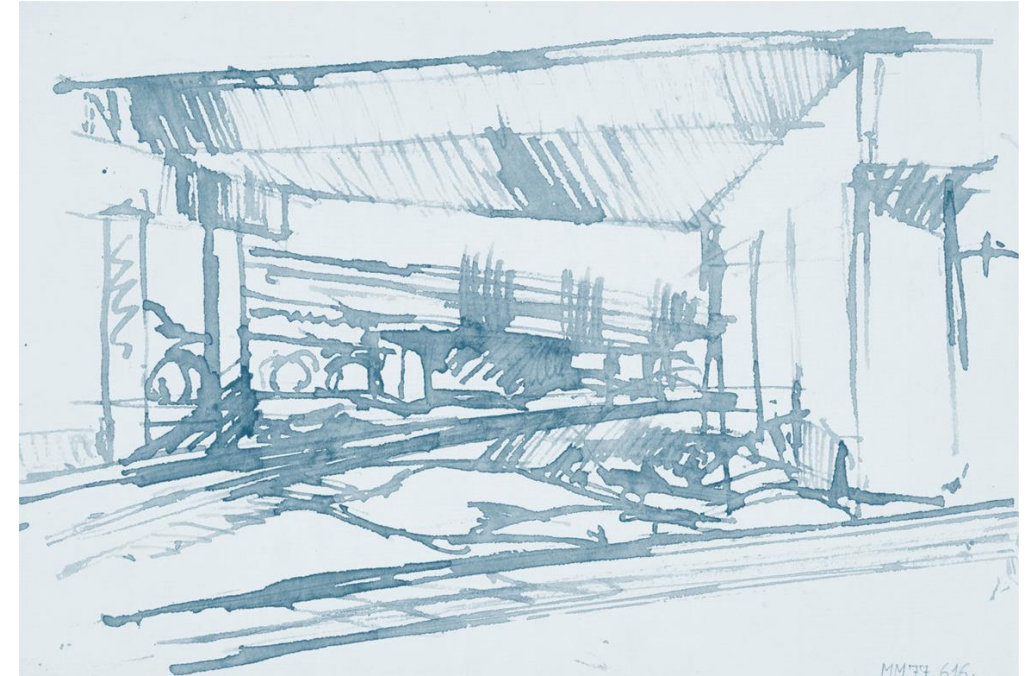
Absztrakt

Egy szellemileg és fizikailag is teljesen ép egyén elé is gördít az élet és a társadalom olyan nehézségeket, amik teljesen értelmetlennek tűnnek. A mindennapokat nehezítik meg kisebb vagy nagyobb mértékben, pedig a megoldás olykor kézenfekvőbb, mint hisszük. A fejlődési elmaradással élő, vagy sajátos nevelési igényű gyerekek és családjuk, valamint pedagógusaik számára az ilyen nehézségek sora szignifikánsan hosszabb. Fejlesztésük során olyan épületekben fordulnak meg, amikben bár az alapvető szükségleteik ki vannak elégítve, mégsem érezhetik magukat teljesen komfortosan, nem az ő igényeik szerint került kialakításra sem az épület, sem annak környezete.

Gimnazista korom óta érdekel az oktatás és fejlesztés, végzős évem kezdetéig magyar tanárnak készültem, ezen affinitások mellé csatlakozik, vagy még inkább megalapozza őket az, hogy édesanyám hivatása a logopédia. A sok kötődés közrejátszott a diploma témám kiválasztásakor, munkámban a Pedagógiai Szakszolgálatok helyzetével, lehetőségeivel és nehézségeivel foglalkozom. A lehetséges építészeti válaszok megfogalmazását megelőzően e tanulmány összegzi a hazánk oktatási közintézményeiben folyó diagnosztika és fejlesztés kérdéseivel kapcsolatos vizsgálatokat és előkészületeket. Fontosnak tartottam, hogy diplomatervemmel valódi problémákra és igényekre reagáljak, valamint, hogy a javaslat szakértők bevonásával készüljön el.

Bevezetés

A kutatás során mind a hét Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálati Tagintézmény vezetőjével felvettem a kapcsolatot, bejártam az épületeket és beszélgettem az ott dolgozó pedagógusokkal. Ezek közül azonban egyik intézmény sem kifejezetten erre a célra kialakított épületben végzi munkáját. Sok esetben még az ilyen típusú kezeléseknél elengedhetetlen nyugodt környezet sem biztosított. Céloom egy olyan diagnosztikai és fejlesztő központ megtervezése, amely különféle terápiákat és módszereket szimultán alkalmazva, főleg gyermekekre koncentrálna, de bizonyos mértékig kortól függetlenül biztosítaná sérült személyek testi és szellemi fejlődését. Fontosnak tartom - különösen, mikor gyerekek számára tervezünk - a kreatív, funkcióhoz legjobban illő megoldások alkalmazását. Keresem, hogy a fejlesztés során mi lehet az építész szerepe, mi a felelőssége? Ezen tapasztalataimat, a kutatás során felmerült kérdésekre talált válaszaimat szeretném megosztani ennek a dolgozatnak a segítségével. Egy témabemutató, fejlesztési módszertanokat elemző, lehetőségeket feltáró kutatással vezetem fel az épület kialakításának megtervezését.

Kondor Béla – Heves Megyei vázlatok

Módszertan

Az ismeretszerzés elsődleges eszköze az interjúkészítés és a Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálatok bejárása volt. Az egyes beszélgetések és az elemző fejezetek megírása előtt szöveges forrásokból tájékozódtam. A kontextus feltérképezését helyszíni látogatások mellett az építészeti szempontokon túlmutató vonatkozások feltárásával, azonosításával kezdtem. Megismerkedtem a Pedagógiai Szakszolgálatok működési elvével, feladatköreikkel, a rájuk vonatkozó jogszabályokkal, valamint igyekeztem kellő tudással rendelkezni ahhoz, hogy a pedagógusoknak a megfelelő kérdéseket tehessem fel. A kvalitatív mélyinterjú fázisban Heves Megye mind a hét Tagintézményébe ellátogattam, ezeken a helyeken olykor team meetingeken, máskor személyesebb beszélgetések során tehettem fel a kérdéseimet és járhattam be az intézményeket. Ezt a fázist követte az interjúanyagok összefoglalása, elemzése és kiértékelése. Rendszereztem a kapott információkat, a halmazok logikus kialakítása mellett pedig törekedtem a gyakran ismétlődő, mintázatot alkotó igények felismerésére. Így alakult ki egy olyan gyűjtés, ami már építészeti és környezetpszichológiai szempontok szerint is szűrt, és míg figyelembe veszi, hogy minden Tagintézmény különböző, tartalmazza a közös, általános elvárásokat is.

Helyszínelemzés

Az általam elemzett funkció értelmében a helyszínválasztás során több tervezési terület is felmerült, ezek a Szakszolgálatok vezetőivel együtt kerültek kiválasztásra. Később építészeti és környezetpszichológiai szempontból is megvizsgáltam a lehetséges helyeket, így végül egy Pétervásárán elhelyezkedő, belvároshoz közeli telket választottam. Fontos volt számomra, hogy a tervezendő ház könnyen megközelíthető legyen, mégis távol essen a főtér és a főút zajaitól. Szempont volt még a parkolási lehetőség, valamint az oktatási intézmények közelsége az utazó pedagógusok és az ambuláns ellátást kapó gyerekek miatt. A telektől sétatávolságban található élelmiszer-és ruhabolt, pékség, kávézó, játszótér, a főtér, valamint olyan buszmegálló, ahová távolsági járatok is érkeznek. Ezek a szolgáltatások fontosak lehetnek egy olyan szülő számára, aki egyik gyermekét vizsgálatra viszi, és vagy nem szeretne, vagy a gyermek testvére miatt nem tud részt venni a szűrésen, így el kell tölteniük az adott időt a városban. A tervezési terület szomszédságában található az épület, ahol a szakszolgálat jelenleg is ellátja a feladatait. A két telket egy szervízút választja el egymástól, ami a város közkönyhájához és az óvodához vezet. Erre az útra csak célforgalom hajt be, valamint a Szakszolgálat és óvoda dolgozói számára parkolóhelyek kerültek kialakításra. Ebben a tagintézményben rendkívül bonyolult és szoros órarend mellett megoldott az ellátás, váltásban akár három pedagógus is használ egy-egy termet.

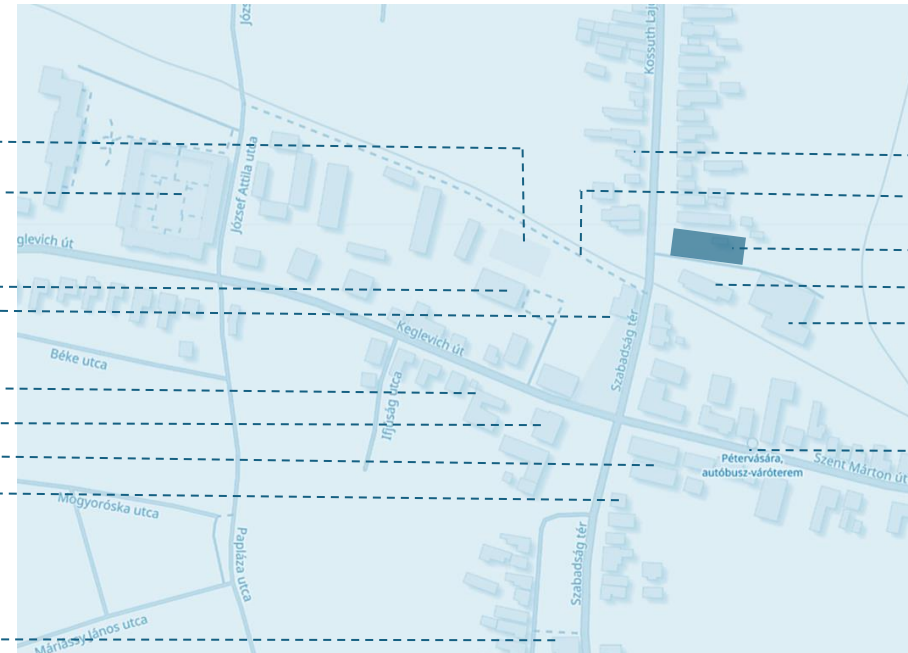
Pétervására

sportpálya
Keglevich-kastély

szakiskola
egészségház

Járási Hivatal
Városháza
üzletsor
élelmiszerbolt

általános iskola

pékség
patakpart, játszótér
tervezési helyszín
szakszolgálat
óvoda, közkonyha

buszmegálló

tervezési helyszín

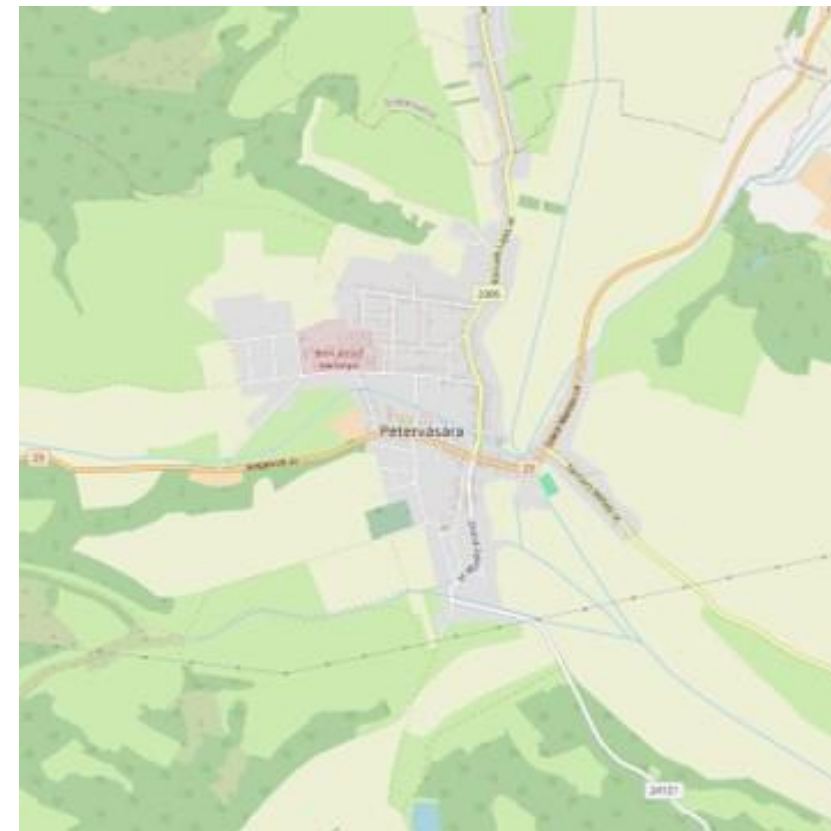
szakszolgálat

2062 fő

1 óvoda

szakszolgálat

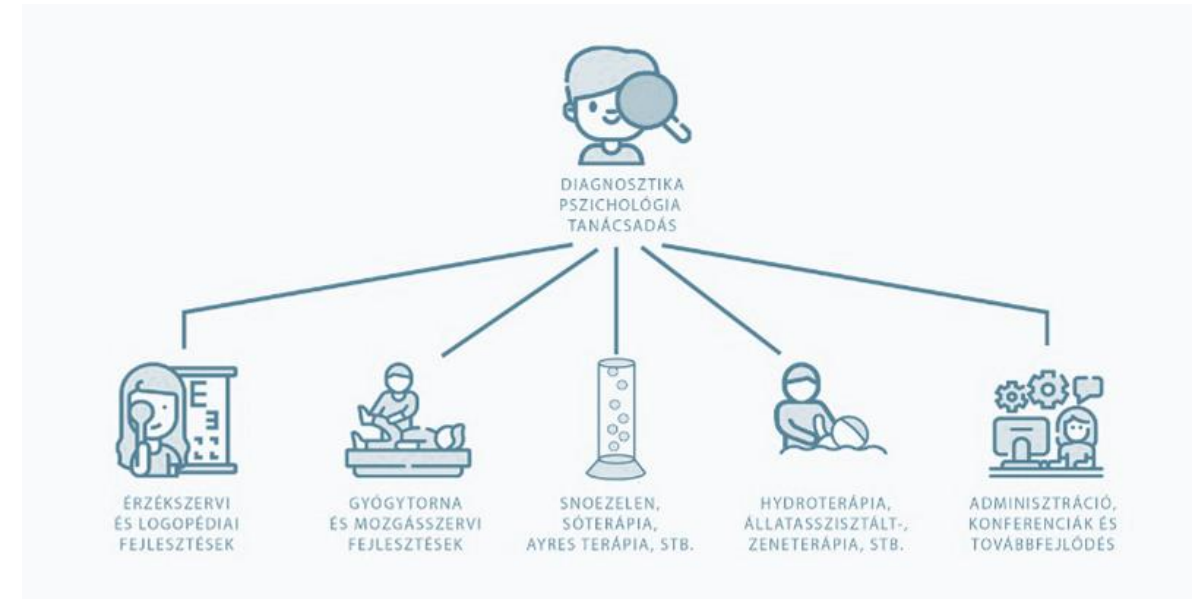
1 általános iskola

Pedagógiai Szakszolgálati rendszer

Az intézmények feladata a gyógypedagógiai és pszichológiai szolgáltatás nyújtása kis- és nagy gyermekeknek, szüleik és pedagógusaik részére. Szakszolgálatok feladatai a gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás, gyógytestnevelés, iskolapszichológiai és óvodapszichológiai ellátás, konduktív pedagógiai ellátás, logopédiai ellátás, nevelési tanácsadás, továbbtanulási és pályaválasztási tanácsadás, szakértői bizottsági tevékenység, valamint a kiemelten tehetséges gyermekek és tanulók gondozása. A fent említett feladatokat különálló szakszolgálatok látták el 2013-ig, de az esélyegyenlőség miatt megyei intézménnyé váltak, és összevontan működnek. Heves Megyén belül Egerben működik jelenleg a székhelyintézmény és egy városi tagintézmény is, a további tagintézmények Gyöngyösön, Hatvanban, Hevesen, Pétervásárán és Füzesabonyban vannak, többnyire lakóházak átalakításával, Egerben laktanya feújításával, Gyöngyösön pedig egyetemi épületben kaptak elhelyezést. Ezek az intézmények járásokért felelnek, így a pedagógusok ingáznak az ellátott települések között. A székhelyintézményben a továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadással foglalkoznak, és a Megyei Szakértői Bizottságához tartozó szakfeladatokat látják el. Itt történik az Informatikai, Munkaügyi és Gazdasági, valamint Műszaki üzemeltetési feladatok ellátása a Tagintézmények és a székhelyintézményi Bizottságok számára. A szakemberek esetenként több feladatot is ellátnak, osztott munkában dolgoznak, például korai fejlesztés és szakértői bizottsági tagság. Mindezt akár

különböző helyszíneken. A gyógypedagógiai feladatok körülbelül 80%-ának ellátása a délelőtti órákra esik, mint például a korai fejlesztés, logopédiai fejlesztés nagyrésze, szakértőbizottsági vizsgálatok. A délutáni időszakban zajlik a nevelési tanácsadás és gyógytestnevelés esetenként a logopédiai fejlesztés is, de a logopédusok zömében utazó gyógypedagógusok, akik az óvodákban látják el a fejlesztésre váró gyerekeket.

Téri érzékelés

„Az észlelés lényegét az érzékszervek által biztosított információt elvárásaink, előzetes tapasztalataink, kultúránk alapján értelmező agyi kognitív folyamatok adják”¹ A gyermekek téri érzékelése a térbeli információk feldolgozását és értelmezését jelenti. Az érzékelési folyamatok során a gyerekek képesek az érzékszerveik segítségével információkat gyűjteni és értelmezni a környezetüket. A térbeli érzékelés számos fontos képességet foglal magába, mint például a térbeli tájékozódás, az objektumok közötti távolság megítélése, a térbeli kapcsolatok felismerése és az irányok érzékelése. Ezen fajta érzékelést számos tényező befolyásolja, ideértve az életkort, élményeket, genetikai hajlamokat. „A gyerekek 2 éves korukra elsajátítják a térhez kapcsolódó törvényszerűségeket. Ettől kezdve viselkedésüket a közvetlen környezet térbeli kapcsolataihoz igazítják, és ezekben a már ismert terekben biztonsággal, cselekvően képesek mozogni. A képzelt terek iránti érzékük 3 éves kortól kezd kifejlődni. Általában 5-6 éves kor között alakul ki az absztrakt térbeli gondolkodás, amikor már a gyerekek képesek arra, hogy saját tevékenységüktől is függetlenül képzeljék el a tereket. A térbeli arányok és összefüggések megtanulása a következő években folyamatosan fejlődik”²

1 Düll Andrea: Az érzékelés és az észlelés. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó, 2001, 2.

2 „Épített tér– alkalmazkodás és tér-tárgy összefüggés óvodai környezetben”, Képzés és Gyakorlat: Neveléstudományi folyóirat, 20(3-4), o. 36–42.

Az alábbi aspektusaiban vizsgálva nézhetjük meg a gyermekek téri érzékeléseit:

- Életkor és fejlődés: A kisgyermek általában fokozatosan fejleszti ki a térbeli érzékelési képességeit. A kognitív fejlődés és az idegrendszer érésével a gyermek képessé válik a térben való tájékozódásra és az objektumok közötti térbeli kapcsolatok felismerésére.
- Élmények és környezet: A gyermek téri érzékelése jelentősen befolyásolható a környezeti élmények által. Azok a gyermekek, akiknek lehetőségük van változatos és gazdag környezetben játszani és felfedezni, gyakran fejlettebb téri érzékelési képességekkel rendelkeznek.
- Motoros készségek: A motoros készségek, beleértve a finom- és durva mozgásokat, szintén szerepet játszanak a gyermek térbeli érzékelésének fejlesztésében. A játék és a fizikai tevékenységek fontosak ezen készségek kialakításában.
- Érzékszervek összehangolása: A látás, hallás, tapintás és egyéb érzékszervek együttesen játszanak szerepet a térbeli érzékelésben. Ezek megfelelő működése és összehangolása segíthet a gyermekeknek pontosan és hatékonyan feldolgozni a térbeli információkat.

A pedagógusok és szülők számára fontos azoknak a tevékenységeknek a támogatása, amelyek hozzájárulnak a gyermek térbeli érzékelési képességeinek fejlődéséhez. Játékok, kreatív

tevékenységek, szabad játék és szabadtéri környezetben való felfedezés mind olyan módszerek lehetnek, amelyek segítik ebben a folyamatban.

Környezetpszichológia alapú tervezés

„A „környezet” jelent épített helyeket – pl. otthonok, lakóhelyek, irodák, iskolák, utcák –, de jelent természeti tereket is: parkokat, erdőket, folyópartokat. A helyekkel zajló tranzakció vizsgálata, ha nagyobb emberi csoportosulások vesznek benne részt, a szociális ökológia (Stokols 1996a) feladata; amennyiben egyének, kisebb társas csoportok – pl. családi vagy munkahelyi közösség, gyalogosok, irodai dolgozók, építésszek vagy más mindennapi emberek –, akkor inkább szokás környezetpszichológiai problémamegközelítésről beszélni.”³ A környezetpszichológiai központú tervezés egy tervezési megközelítés, amely a környezet és az ember közötti kapcsolatokat helyezi előtérbe. A tervezők ebben a szemléletben nem csak a fizikai környezetet tervezik meg, hanem figyelembe veszik az emberek pszichológiai, érzelmi és szociális szükségleteit is. Az ilyen tervezési megközelítés alkalmazásával a tervezők igyekeznek olyan környezeteket létrehozni, amelyek támogatják az emberek jólétét, teljesítményét és elégedettségét.

Ezek alapján kulcsfontosságú elemnek tekinthetők a környezetpszichológiai központú tervezésben az alábbiak:

- Az emberi élmények értékelése: a tervezők az emberek érzéseit, gondolatait és tapasztalatait helyezik előtérbe. A környezetnek olyannak kell lennie, hogy kellemes és pozitív élményeket nyújtson a felhasználók számára.
- Térbeli elrendezés és funkció: elhelyezését olyan módon tervezik meg, hogy támogassák a hatékony használatot és elősegítsék a kényelmet.
- Fény és színhasználat: az esztétikai elemek, például a megfelelő fényhasználat és színek kiválasztása, befolyásolhatja az emberek hangulatát és érzéseit.
- Természeti elemek bevonása: a zöld területek, természeti elemek bevonása (pl.: növények, természetes fény) javítja a környezet minőségét és hozzájárul az emberek jóllétéhez.
- Funkcionális terek és közösségi terek: olyan teret terveznek, amely támogatja a különböző funkciókat és lehetőségeket, valamint elősegíti a közösségi kölcsönhatásokat.
- Érzékszervi stimuláció: az érzékszervi stimulációk bevonása, például különböző textúrák, illatok és hangok, hozzájárulhatnak a környezet érdekességéhez.

³ Düll Andrea: Helyek, tárgyak, viselkedés. Környezetpszichológiai tanulmányok, Budapest: ELTE Eötvös Kiadó, 2009

- Hozzáférhetőség és univerzális tervezés: a környezetpszichológiai központú tervezés hangsúlyt helyez a hozzáférhetőségre és az univerzális tervezésre, hogy a környezet mindenki számára könnyen használható és elérhető legyen.
- Holisztikus megközelítés: a tervezés holisztikus megközelítése azt jelenti, hogy figyelembe veszik a környezet, az emberek és a környezet közötti összes kölcsönhatást, nem csak az egyes elemeket külön-külön.

Ez a tervezési filozófia olyan környezetek kialakítására törekszik, amelyek nemcsak esztétikailag vonzók és funkcionálisak, hanem harmonizálnak az emberek érzelmi és pszichológiai szükségleteivel is. A környezetpszichológiai központú tervezés lehetővé teszi a tervezők és tervezőcsapatok számára, hogy mélyebben megértsék az emberek viselkedését és igényeit, így olyan környezeteket hozhatnak létre, amelyek támogatják az egészséget, boldogságot és produktivitást. A környezetpszichológiai központú tervezés további elemzése és kifejtése során számos részlettel találkozhatunk, amelyek hozzájárulnak a tervezési filozófiához és az ember-környezet kapcsolatok mélyebb megértéséhez:

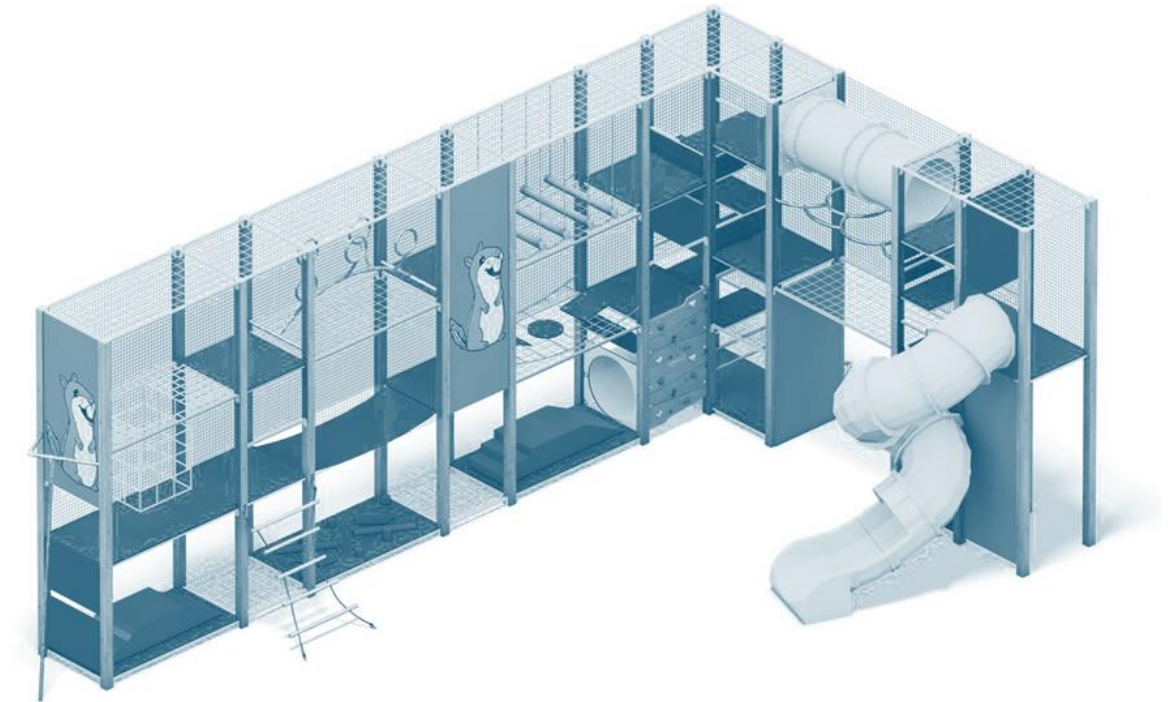
- Funkcionális és pszichológiai flexibilitás: A tervezésben hangsúlyt fektetnek a teret alkotó elemek funkcionális és pszichológiai rugalmasságára. Ezek az elemek könnyen alkalmazkodhatnak az egyes felhasználók igényeihez és változó körülményekhez

- Ergonómia és kényelem: Az ergonómiai szempontok és a kényelem fontosak a tervezés során. Az ergonómikus megoldások segítik az embereket a könnyű és hatékony használatban, míg a kényelmes környezet pozitív hatást gyakorol az érzelmekre és a teljesítményre.
- Észlelt kontroll: az észlelt kontroll elve azt jelenti, hogy a tervezett környezetben az embereknek megfelelő szintű uralmuk és befolyásuk van. Az ilyen környezetek javítják a biztonságérzetet és csökkentik a stresszt.
- Hangtervezés és akusztika: a környezet akusztikai tulajdonságai, beleértve a zajszintet és a hangok irányítását, befolyásolják az emberek hangulatát és koncentrációját. Az optimális akusztika része a tervezési folyamatnak.
- Biológiai sokféleség és természeti terek: a zöld területek, növények, vizek és egyéb természeti elemek beépítése hozzájárul a biológiai sokféleséghez és javítja a környezet minőségét. Ezek az elemek pozitív hatással vannak az emberek pszichológiai jólétére.
- Színek és hangulat: a színek és fények megfelelő választása különböző hangulatokat teremthet a környezetben. A pszichológiai hatásokat figyelembe véve a színek és fények segíthetik a kívánt atmoszférát kialakítani.
- Érzékszervi élmények: az érzékszervi élmények, mint például illatok, textúrák és egyéb érzékszervi ingerek bevonása hozzájárul a környezet érdekességéhez és élvezetességéhez.

A környezetpszichológiai központú tervezés gyakran a fenntartható és egészséges környezet kialakítására törekszik, melyben az emberek fizikai és mentális jólléte egyaránt előtérbe kerül. Az ilyen megközelítés azt is megvizsgálja, hogy az emberi viselkedés és jólét hogyan van kölcsönhatásban a környezettel, és miként lehet a tervezéssel pozitívan befolyásolni ezt a kapcsolatot

Környezetpszichológia a gyermekekre vonatkoztatva

A környezetpszichológiai kutatások eredményei arról tanúskodnak, hogy érdemes meghaladnunk azt a hétköznapi „bölcsséget”, hogy a gyerek bárhol tud játszani, és a fizikai környezetnek alig van szerepe van a játékkörnyezet fizikai megjelenésétől, elrendezésétől. A játékterek fizikai elrendezését fontos tényezőnek kell tekintenünk, ami a gyerekek játékaktivitásait– és ezeken keresztül fejlődését is– jelentősen befolyásolja. A környezetpszichológiai vizsgálatok azt mutatják, hogy a játszóterek berendezése, fizikai struktúrája hatással van a gyerekek viselkedésére, gondolkodására, kreativitására és egyéb pszichológiai funkcióik (észlelés, tájékozódás) fejlődésére, illetve társas életük megfelelő alakulására.”⁴

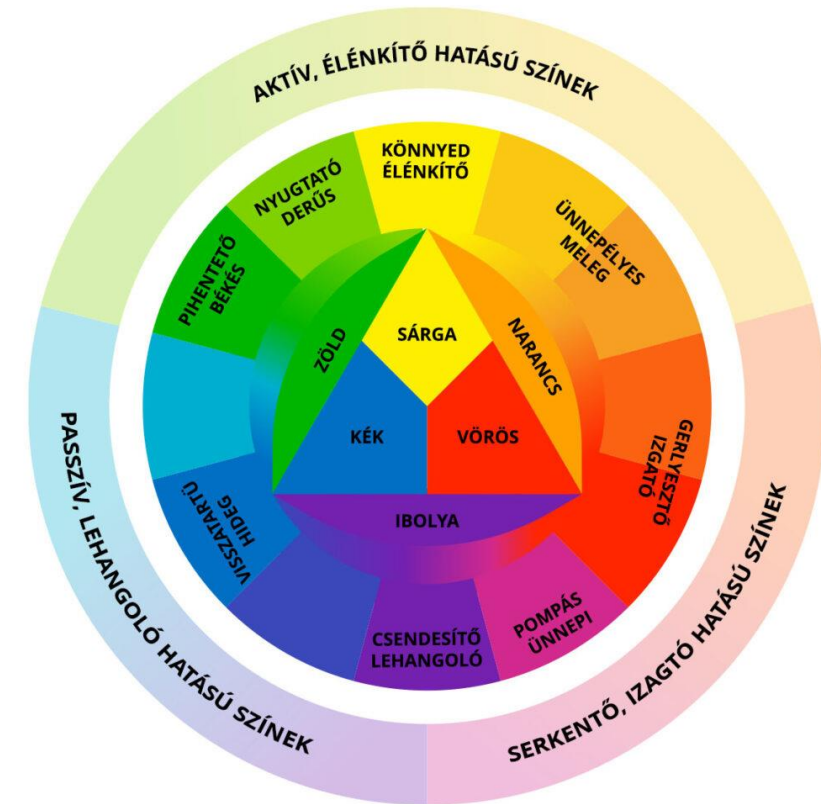

⁴ Düll Andrea: Helyek, tárgyak, viselkedés. Környezetpszichológiai tanulmányok, Budapest: ELTE Eötvös Kiadó, 2009

Színek hatásai

Míg az első születésnapunkig csak a fekete és fehér színeket vagyunk képesek megkülönböztetni, azután a színek érzékelése hamar fejlődik: képesek vagyunk a színek által érzelmeket és hangulatokat leírni, jellemezni. Ez fordított irányban is igaz: a színek jelentése hatással van a hangulatunkra, akár a motivációnkra. Egyesek fokozottan érzékenyek lehetnek a színekre, mivel fokozott az idegrendszeri reakció, és elkülönülnek az észlelési módok, befolyásolható a figyelés hossza és minősége, valamint a hatékony kommunikáció. Kutatások vizsgálatai alapján, a színeknek a pszichológiai impulzusokon túl fiziológiai hatásai is fellépne, a már említett érzékszervi, idegrendszeri érzékenység mellett hatással vannak a vérnyomásra, a pulzusra és az agyi fejlődését is stimulálják. Ezek alapján a belsőépítészetben alapvetően fontos színhasználat, az egyetemes tervezés esetében különösen jelentős szereppel bír. Tehát a színek megfelelő lokációkon való alkalmazása és azok intenzitása által irányítjuk a fókusz, ami ösztönzést biztosít a motiváció fenntartására.

A mellékelt rajzon az egyes színek és hatásaik láthatók. Fontos megemlíteni, hogy ahogy a legtöbb esetben az egyensúly a kulcs. Míg a túl stimuláló terek esetében megfigyelhető a fókusz és koncentráció csökkenése, valamint a kommunikáció és interakció is mérséklődik, ugyanígy a túl semleges színválasztás sem hat ösztönzően.

Fejlesztés lehetséges módszerei, környezeti igények

A speciális oktatás, vagyis a sérült vagy megváltozott képességű gyerekek fejlesztése kulcsfontosságú a későbbi megfelelő életminőség elérésében. Többféle módon lehet különböző képességeket fejleszteni, ezeket mutatom be példák és részben környezeti igényeik segítségével. A fejlesztések eredményessége érdekében fontos a szemlélet tágitása Magyarországon is. Olyan erős alapjaink vannak, mint a Pető-módszer, így ezen módszerek ismertebbé tétele kiemelt fontosságú. A mozgásfejlesztés és a különböző készségfejlesztések párhuzamos működtetésének elve elengedhetetlen, hogy bekerüljön a köztudatba, és alkalmazása elterjedjen, hogy elősegítsük az érzékenyítést sérült és ép között, valamint segítsük az érintettek tájékozódását.

Konduktív fejlesztés módszertana

Pető-módszer célja az önálló életre nevelés, idegrendszerünk rendelkezik tartalékokkal, károsodások esetén új idegrendszeri kapcsolatok épülhetnek ki, amik a tanulási-tanítási folyamat megfelelő vezérlésével mozgósíthatók. Budapesten országos központ a Pető Intézet, ahol központi idegrendszeri sérült gyermekek számára biztosítják ezt a komplex konduktív fejlesztést, differenciált módon. További fejlesztő intézmények - önálló-és társintézmények - vannak jelen a fővárosban és szinte minden nagyobb megyeszékhelyen.

Játék, mint fejlesztés

Az SNI-s (sajátos nevelési igényű) gyermekek fejlesztési alapelvei között szerepel az egyénre szabott kialakítás mellett az indirekt fejlesztési mód, tehát a gyermek rejtett módon jut sikerélményhez. Ennek egy kézenfekvő eszköze a játék. A tudatosság-játékosság arány tipegő, óvodás és alsós általános iskolás korban a játék javára tolódik el. Mivel gyakorta a mozgásfejlesztés ismétlődő gyakorlatsorozatokról szól, ez bizonyos időtartam után monotonná válhat. Ezért kisebb korban kiemelkedően fontos a játékos köntösbe bújtatás. Természetesen ahogy a gyermek növekszik, fejlődik az értelme, úgy lépcsőről lépésre tudatosítani kell a fejlesztés miértjeit. Ez további tudatos motiváció létrejöttét eredményezi, ám az egysíkúság elkerülése végett a játék szerepe később is megmarad, csak más formában jelenik meg. Míg egészen kiskorban a mozgásfejlesztés és a játék egyidejű, úgy egy nagyobbacska általános iskolás gyerek számára már elegendő a feladatok közötti szünet kitöltésére a játékos agytorna beiktatása. Így mind szellemileg, mind fizikailag fejlődik oly módon, hogy a terhelés egyenletesen el van osztva és az egyes területeknek elegendő regenerációs időt biztosítunk. Speciális fejlesztő játékok segítségével különböző készségek formálhatók, mint a tájékozódás és a távolságok érzékelése. A síkból térbe való információ átültetésen kívül eleve saját testük erejét sem érzik azonnal. Tehát a mozgás, egyensúlyérzékelés és egyensúlyészlelés fejlesztése kéz a kézben jár. Ezek az úgynevezett nagymozgások fejlettségi szintje kihat a tájékozódásra síkban és térben egyaránt. Fontos

gyakorolni a finommotoros mozgásokat is, a fogás-elengedés mechanizmusát. Utóbbit a feszes izomzat nehezíti meg. Finommanipuláció során a kéz és ujjak erőkifejtése és a precizitás gyakorlása van fókuszban, nagyon apró izomcsoportokat kell egymástól önállóan mozgatni, ennek fejlesztése hatással van a későbbi tanulási képességekre. A taktilis érzékek fejlesztése is nélkülözhetetlen, mivel így közvetlen kapcsolatba kerül a környezetével. Érintés segítségével rengeteg információt szerzünk és ezek jelentésének azonosítása fejleszti a gondolkodást és a logikus kapcsolatok, következmények felismerését.

Pályaválasztás

A pályaválasztási döntést előkészítő tevékenység célja a tanulók önismeretének mélyítése, az érdeklődési területeik és a képességeik tisztázása, de nem célja a közvetlen iskolaválasztási döntés. A pályaválasztási napok keretében gyakorlati feladatokkal, kérdőívekkel, illetve képességvizsgáló tesztekkel segítik a tanulókat, hogy képessé váljanak megfogalmazni erősségeiket és az esetleges hiányosságait, ezzel is ösztönözve őket a pályaválasztást előkészítő önismereti munka megkezdésére.

Az egyéni pályaválasztási tanácsadás azon tanulók számára biztosított, akik bizonytalanok a döntésükkel kapcsolatban, hiányos az önismeretük vagy a pályaismeretük, vagy több segítségre lenne szükségük. Ők részt vehetnek pályaválasztási tanácsadáson akár a szülővel közösen is.

A pályaválasztási pszichológiai szaktanácsadás már pszichológus által végzett tanácsadást jelent, ezt egyénileg végzik. Ennek során pszichológiai képességvizsgáló tesztekkel, személyiségtesztekkel és érdeklődésvizsgáló eljárásokkal segítik az önismeret elmélyítését.

Snoezelen

A snoezelen holland szó és módszer az ellazított, élvezetes pihenésre lett kifejlesztve. Ez a terápia lehetőséget biztosít a súlyosan-halmozottan sérült, értelmileg akadályozott vagy pszichés zavarral küzdő gyermekeknek és fiataloknak abban, hogy fokozott pozitív ingerekhez jussanak, ezáltal önállóan fedezzék fel a világot. A különböző ingerek kellemes légkört teremtenek, amelyeket a gyermekek megtanulnak intenzíven érzékelni, miközben a feszültségoldást is segíti. A pszichés alapfunkciók aktivizálása, fejlesztése a cél. A felkínált ingereken (kellemes zene és fényeffektusok szokatlan egyvelege, érdekes diák, zajok, zörejek, színek) keresztül a sérült fiatal új, pozitív tapasztalatokat gyűjthet, megtanulhatja a kikapcsolódás technikáját, oldhatja feszültségeit. Megtanulhat intenzíven érzékelni, kellemes ingereket felvenni, befogadni, használni. Mindezek segítik a felfedezést és a fejlődést, így az életminőség javulását. A snoezelen terápia során fejleszthető a hallás, ízlelés, szaglás, tapintás, szem-kéz koordináció, ok-okozat kapcsolatának felismerése, kommunikáció, pihenés, passzív stimuláció, szabadidő, és a játék. Az inger-gazdag környezet élményének felkínálása önmagában is nonverbális kommunikációs bázist nyújt, így számos területen biztosít terápiás lehetőséget. A saját test megtapasztalását, taktilis és

kinesztetikus ingerek biztosítását segíti elő a vízágy és a babzsák-fotel alkalmazása. A Snoezelen szoba berendezésénél alapelvnek kell tekinteni a biztonságos, meleg, harmonikus, esztétikus nyugalmat árasztó, több érzékszerve ható környezet kialakítását. Meleg, nyugodt hangulatot árasztanak a színek és fények játékán alapuló látványelemek: a színes fénycsövek, fényoszlopok, diszkó-gömb, párologtató, tükörgömb, olajvetítő és a tükör-borítású falfelület. A relaxációt segítik elő a terápiás idő közben hallható halk, nyugtató hatású hangok, zenék. Az autisták esetében egy-egy élénkebb inger akár elősegítheti a saját világból való kilépést is. A kétszemélyes kapcsolat, a nyugalmat árasztó környezet alapja lehet az interakciók kialakításának, így jó hatással lehet a hiperaktív gyerekekre is.

Függesztéses terápia

Ebben a magyar találmányban végezhetnek lazító, erősítő, nyújtó, mobilizáló gyakorlatokat a gerinc és a nagyízületek tehermentesítése mellett. A vízi tornához hasonlóan a végtagokat terhelés nélkül tudjuk mozgatni. Elősegíti az aktív mozgás megindítását, végtagok és ízületek kilazítását. A részleges, vagy teljes felfüggesztés relaxációt tesz lehetővé. A függesztőrács egy olyan fémrendszer, mely kis kampókkal van ellátva és ez lehetővé teszi, hogy a kezeket, lábakat hevederek, kötelek segítségével felfüggeszék. Gerincbántalmak, derékfájás esetén fájdalomcsillapításra is alkalmazható, hiszen a kilépő idegyököket tehermentesítik a nyomás alól. Ideális mozgásszervi műtétek utáni rehabilitációban, amikor még szükséges a nehézségi erőt kikapcsolni és ízületkímélő gyakorlatokat végezni.

TSMT torna

A TMST a tervezett szenzomotoros tréning rövidítése, amely különböző gyakorlatok segítségével fejleszti a gyermekek nagy-és finommozgásait. Ez a gyermek születésétől 2 éves koráig tart. Ebben az időszakban az észlelés, az érzékelés (szenzoros) és a mozgás (motoros) a fejlődés fő mozgatórugója. A terápiát okosító tornának is szokták nevezni, mert segít a részképességek fejlesztésében, így segítséget jelent a tanulási problémákkal küzdő gyerekek számára, és szocializációjukat is fejleszti. A torna feladatai segítik az érzékelés, észlelés fejlődését, a térbeli tájékozódást, a dominancia beérését. Javítják a koncentráló képességet, jobban irányíthatóvá válik a figyelem, a szerialitás (hangok, zajok sor-sorozat sorrendjének azonosítása), a ritmusérzék és a motoros kreativitást is fejleszti. A feladatokat mondókák, énekek kísérik, ezzel az anyanyelvi készségek és a kommunikáció is fejlődik.

A TSMT-terápia két nagy gyakorlatcsoportja biztosítja a célirányos fejlesztést.

A TSMT I. ötszáznyolc feladatából állítható össze a legmegfelelőbb feladatsor, amely a szülőknek is betanítható, így otthon is végezhető. A mozgássor a fejlődés ütemét követve újabb gyakorlatokkal bővül. A TSMT II. hatszáznyolcvan feladatból áll, egymásra épül és fokozatosan nehezedik. A TSMT torna csoportjai kis létszámúak, és nagyon sok eszközt igényelnek (labda, egyensúlyozásra használható pad, stb.)

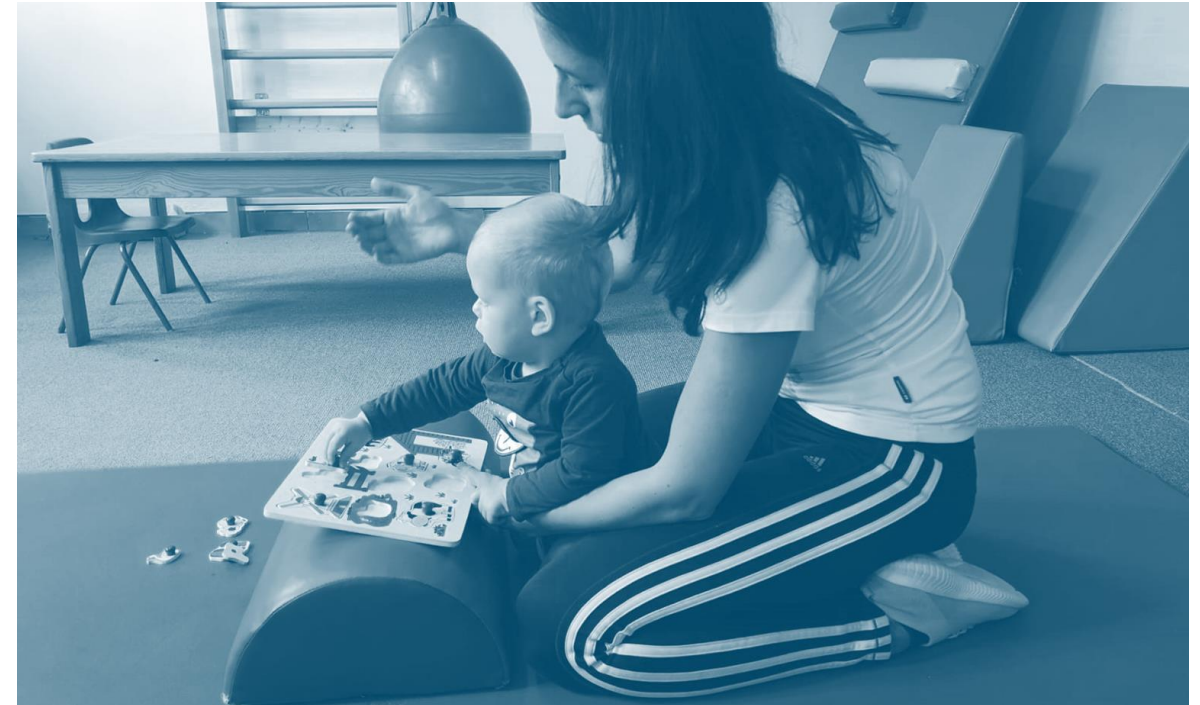
Logopédiai fejlesztés

A logopédiai ellátás feladata a beszédindítás, a hang- beszéd- és nyelvfejlődési elmaradás, a beszédhibák és a nyelvi-kommunikációs zavarok javítása, a diszlexia, a diszortográfia, a diszgráfia, a diszkalkulia kialakulásának megelőzése a beszéd technikai és tartalmi fejlesztését szolgáló logopédiai terápiás foglalkozáson. A logopédiai ellátás egyéni foglalkozás, illetve legfeljebb hat gyermekből, tanulóból álló csoportfoglalkozás keretében szervezhető meg.

Kora gyermekkori intervenció

Korai fejlesztésre akkor van szükség, ha a gyerek egy vagy több fejlődési területen elmarad az életkorának megfelelő szinttől. Ez lehet a mozgásfejlődés, az értelmi fejlődés, a hallás- és látásfejlődés, a beszéd és nyelvi fejlődés, a szociális-, érzelmi fejlődés vagy a viselkedés. A kora gyermekkori intervenció a 0-5 éves korú eltérő fejlődésű gyermekek tervszerűen felépített programja, amely magába foglalja a család segítését, szűrést, komplex diagnosztikai vizsgálatot, gyógypedagógiai fejlesztést, tanácsadást, különböző terápiás szolgáltatásokat figyelembe véve a gyermek állapotát és a család körülményeit, valamint egyedi igényeiket. A korai fejlesztésben nagyon fontos a team munka, ahhoz, hogy a gyermekek a lehető legkomplexebb fejlesztést kapják. A team tagjai a gyógypedagógus, neurológus gyermekgyógyász, pszichológus, konduktor, gyógytornász, gyógypedagógiai asszisztens, logopédus és a gyógytestnevelő.

A foglalkozások alkalmával az eltérő izomtónust igyekeznek normalizálni, az ízületeket mobilizálni, a kóros reflexeket leépíteni, az izmokat erősíteni, a mozgásfejlődést beindítani, koordinációt-egyensúlyt fejleszteni, illetve bizonyos reakciókat előhívni.

Pszichológia

A terápiák célja a gyermek érzelmi stabilitásának, alkalmazkodó- és teljesítőkéességének növelése, a szülő-gyermek kommunikáció és kötődés erősítése. A gyermekkel folyó terápia legfontosabb eszközei közé tartozik a rajz és a játék. Mindkét tevékenységi forma alkalmas a gyermek fejlettségi állapotának, érzelmi állapotának feltárására, konfliktusainak felderítésére. A rajzolás és a játék segíti a gyermek és a szakember kapcsolatteremtését, de a gyermeket foglalkoztató problémák kreatív feldolgozását, a feszültség csökkenését is.

Egyéni terápiák: A pszichológus kétszemélyes helyzetben dolgozik a gyerekkel, az elért eredményekről, vagy a felmerülő gondokról alkalmanként beszélget a szülővel.

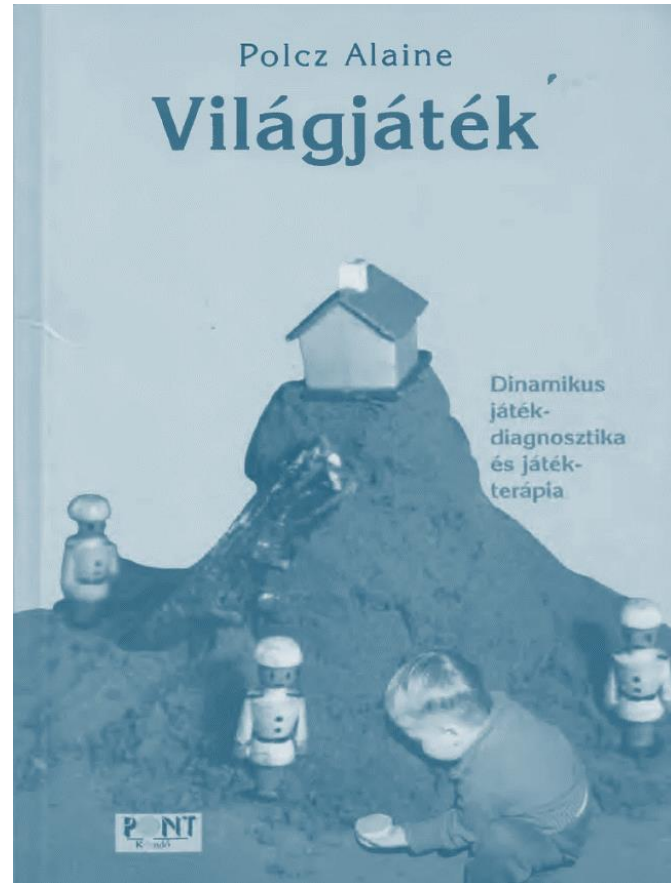
Csoportos terápiák: A pszichológus a gyerekek vagy a szülők csoportjával foglalkozik. Egy csoport általában 7-15 főt foglal magába. Többségében kettős vezetéssel folynak, önismereti, illetve tematikus keretekben működhetnek.

Családterápia: A gyermekek tüneteinek rendezése érdekében gyakran szükség van az egész család bevonására. A gyermek problémáit gyakran a családi struktúra és működési mód termeli ki, tartja fenn. Eredményes változás ezért csak az egész családi rendszer működését célzó beavatkozástól várható. A terápiás üléseket kettős vezetéssel folytatják.

Világjáték: a gyerekekkel végzett pszichoterápián belül a játékterápiák csoportjába sorolandó diagnosztikus lehetőség, mellyel képet kaphatunk a gyerekek hangulati állapotáról. A világjáték egy konstruktív, projektív módszer.

Előnye, hogy a vizsgált személyben játék-, alkotás- örömmélményt kelt, korosztályra való tekintet nélkül. Maga az építés folyamata, a problémák és feszültségek megjelenítése alkotás és játék közben terápiás hatású.

A gyermeknek a világ lekicsinyített figuráiból és alkotórészeiből (játékházak, emberek, állatok, fák, növények, stb.) kell megépítenie a saját világát. Ebből a produktumból és az építés más jellemzőiből kap támpontokat a szakember arra nézve, hogy vajon milyen belső-külső tényezők befolyásolják a gyermek jelenlegi állapotát. Később ezen eszközök felhasználásával játék is kialakulhat, mely a további terápiás folyamatba is beépül. A világjáték értelmezéséhez és terápiás alkalmazásához az általános klinikai pszichológiai tudáson kívül játékterápiás elméleti tudás és többévi gyakorlati munka szükséges.

Neuro-hidroterápia

NHT 1. – korai (agy fejlődésének plasztikus idejében) Neuro-hidroterápia "kádasprogram" újszülötteknek és csecsemőknek várhatóan öt hónapos korig, kádban, egyénileg, szülői kompetenciát erősítő formában és technikával. A vízben végzett terápia során az egyensúlyi rendszer aktiválásával többek között a csecsemők elemi, szimmetrikus mozgásmintáit váltják ki. Emellett aktiválják az egyensúlyközponti és a szomatoszenzoros rendszert (tapintást érzékelő receptorok rendszere) speciális korrekciós fogásokat alkalmazva, a csecsemők-kisdetek komplex mozgásainak megalapozásával a végleges mozgásminták kialakulását támogatva. A korai program a tudatos légzéskontroll tanítását is magába foglalja, valamint több szenzoros inger egyidejű alkalmazásával segíti az érzékelés bővülését. A módszer rendkívül hatékonyan befolyásolja az idegrendszer érését, javítja a gyermekek izomtónusát, hőszabályozását, mozgáskészségét és koordinációját. Serkenti a gyermek testi fejlődését, kommunikációs képességeit és prekognitív funkcióit.

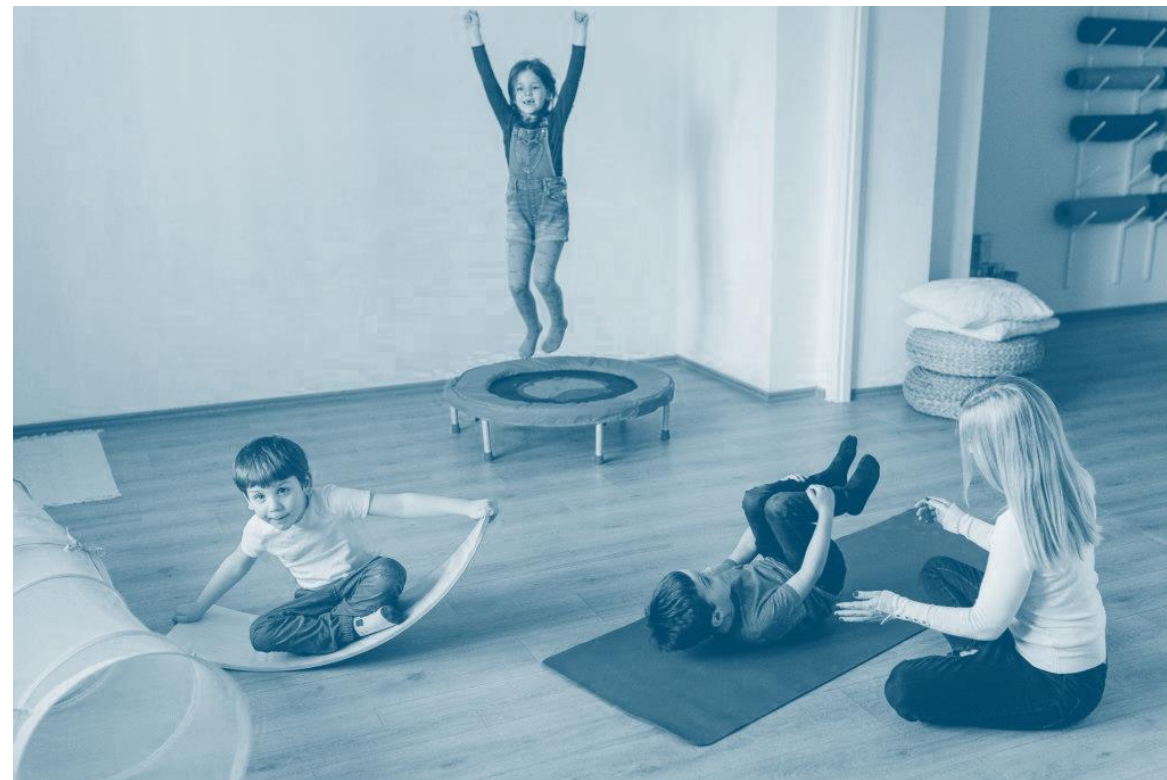
NHT 2. – "uszodai program" csecsemők és kisgyermek Neuro-hidroterápiája várhatóan 5 hónapos kortól, medencében. Csoportos terápia, a szülők aktív részvételével történik 3 éves korig, egyéni terápia súlyosabban vagy halmozottan sérült kisgyermekeknek 3 éves kor fölött is alkalmazható.

Állatasszisztált terápia

Állatasszisztált pedagógia (AAE = animal assisted education) az a tanulási folyamat egy oktatási intézményben, amikor például kutyát alkalmaznak motivációként. A négylábú bevonása az iskolai órákba vagy óvodai foglalkozásokba könnyen megkedveltetheti az adott témát vagy tantárgyat a gyerekekkel, illetve motiválhatja őket az információ szerzésére. A terápia célja nagyon sokféle lehet, mozgásjavítás és koordináció fejlesztése, kognitív-, érzelmi-, szociális fejlődés, kommunikáció elősegítése, életminőség javítása. Az állatasszisztált terápiák számos olyan fizikai hatást képesek elérni, melyet egyetlen másik terápia sem. Az állatok simogatása csökkenti az ember vérnyomását és a szívfrekvenciát, hosszútávon egészségmegőrző szerepe van. Állatok segítségével normalizálható a légzésszám, stresszhelyzetben az állat pusztán jelenléte mérsékelni tudja a személy által megélt stresszérzést, illetve csökken a fájdalomérzet az állatok társaságában. A fizikai hatások mellett számos emocionális hatás is meg tapasztalható, ha az ember állatokkal veszi körbe magát. Egy állat, egy kutya soha nem köti feltételhez a szeretetet, így az ember megkapja azt a feltétlen elfogadást és követelések nélküli szeretetet, amire szüksége van, képes felismerni az emberi érzelmeket és erre viselkedésével is reagál, képes együttérzően reagálni a bánatra, szomorúságra.

Alapozó terápia

Az alapozó terápia a diszlexia-veszélyeztetett gyerekek terápiája. Az írás- vagy olvasászavarral küzdő gyerekek jól fejleszthetők bizonyos tornagyakorlatok segítségével. A tanulási nehézségek hátterében nagyjából, az esetek 70%-ában megtalálható az idegrendszer részleges éretlensége, sérülése vagy hibás szerveződése. Többnyire jelentősen csökkennek a tanulási nehézségek tünetei, ha sikerül felszámolni az idegrendszer szerveződésébe becsúszott hibákat. Így javulhat az olvasás és helyesírás, szebbé válhat az íráskép, oldódhatnak a számolási nehézségek. Mozgásterápia segítségével lehetőséget biztosíthatunk az idegrendszer számára, hogy bepótolja lemaradásait. Az idegrendszer fejlődésével párhuzamosan csökkennek a tanulási nehézségek, esetleg teljesen el is tűnnek.

Ayres terápia (DSZIT)

Dinamikus Szenzoros Integrációs Terápia

Szervezetünket folyamatosan érik ingerek, egyrészt a külvilágból, másrészt saját testünkől. Minden beérkező ingerre van motoros, mozgásos válasza az idegrendszernek. Sokféle csatornán, sokféle inger éri egyszerre testünket, ezek felfogása és összerendezése sokszor nehéz feladatot jelent. Mind az egyes érzékek működésében, mind az érzékek összerendezésében felléphetnek nehézségek. Az érzékek összerendezésének a zavara az idegrendszer éretlenségének a következménye.

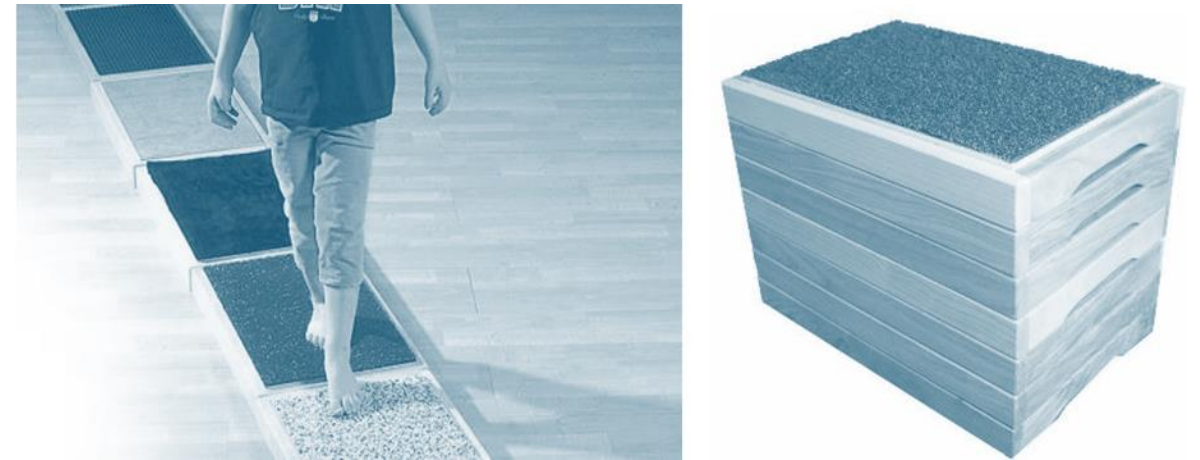
Ez a terápia olyan játéklehetőségeket nyújt a gyerekeknek, amelyek segítségével éretlen, vagy egyes területeken nem megfelelően működő idegrendszerüket saját aktív részvételükkel, önszántukból, egyéni utakon járva fejleszthetik. Nem egy meghatározott, szabályozott tréning, hanem változatos, sokféle tevékenységet felkínáló, a gyerek számára örömet okozó játékfolyamat.

A szenzoros integrációs terápia elsősorban a legősbibb érzékek, a tapintás- és az egyensúlyérzék ingerlésén keresztül juttatja el a gyereket egy magasabb idegrendszeri integrációs szintre. Ezek az érzékek már a korai magzati állapotban működni kezdenek. A magzat egyensúlyszerve már 8-10 hetes korában észleli a gravitáció változásait, és képes ezekre mozgással válaszolni. A terápia azon alapul, hogy az érzékek legjobb összerendezője a mozgás. Fejleszti és pontosítja a

nagymozgásokat, tudatosabbá teszi a tempó, a ritmus és az irányok kontrolját. Fejleszti a finommotorikát, a szem-kéz koordinációt, a tér, az irány és a formaészlelést. Erősíti a testsémát és a testtudatot. Segíti, hogy kialakuljon a szociális viselkedés, a szabálytudat, a figyelem és az önbizalom. Segít a megkésett járás, beszéd, szobatisztaság esetén.

Tapintásos gyalogút

A taktilis érzékelés a különböző felületű Diner párnákon kívül egyéb módokon is fejleszthető. Fontos a különböző járófelületek megfelelő érzékelése, ezért egy ilyen beltérben elhelyezett pálya kiválóan alkalmas lehet a valós felületek felismerésére. Ilyen taktilis játék, akár kültérben is könnyen kreálható, illetve akadálypályák részeként is beilleszthető.

Camphill School, Pennsylvania

A természetesség, őszinteség jó alapja minden terápia sikerének. Ezeket építészeti eszközökkel lehet segíteni, például a természetes anyagválasztással, színhasználattal, fényekkel és téralakítással. Az is fontos, hogy ezek őszintén jelenjenek meg, minden az legyen, aminek látszik. Minden mögött valódi tartalom legyen, ne csak egy álruha, tehát az épület önmagát mutassa. Az így kialakított tér a terápiát nagymértékben tudja segíteni, hatékonyságát növelni, az itt fejlesztést kapó gyerekek biztonságérzete is nőhet a környezet kiszámíthatóságának köszönhetően.

The Camphill School

Kvalitatív mélyinterjú fázis kiértékelése

Váróterem

Fontos a termekbe való megérkezés hangulata, és az is, hogy előtte mi zajlott odabenn. Lényeges, hogy a terápiák helyszínén ne legyenek konfliktusok, veszekedések, vagy egyéb negatív hangvételű események. Ebből adódóan jó, ha külön helyiségek vannak a pedagógusok pihenésére, egymással és a szülőkkel való kommunikálásra. Legyen olyan várakozó és előtér, ahol kényelmesen, nyugalmasan tartózkodhatnak az emberek, és a terápia fontos terébe érve már teljes mértékben arra tudjanak koncentrálni. Legjobb, ha ebben a térben van helye a játéknak, könnyen megközelíthető a fejlesztőtermektől és a portáról is.

Kismama szoba

A kisgyermekkel érkező szülők számára szinte sehol sem megoldott, de elengedhetetlen volna egy pelenkázó és kismama szoba. Itt tudnák tárolni a babakocsit a látogatás ideje alatt, valamint az esetleges tisztába tétel és szoptatás is itt történhetne meg.

Mosdók

Ideális volna, ha a vizesblokkok egy része gyerekek részére, kis méretű szaniterekkel lenne

kialakítva. Ennél viszont talán fontosabb, hogy ezen helyiségek mérete arra is alkalmas legyen, hogy a szülő a megkésett fejlődésű, akár 10 éves gyermeket is babakocsival betolhassa és tisztába tehesse, az átmeneti terekben legyenek megfelelő szélességek ehhez a folyamathoz.

Logopédiai fejlesztő

A logopédiai fejlesztőtermek többsége kisebb az ideálisnál, de láttam példát megfelelő méretűekre is. Alapfelszerelésük a fejlesztésekhez egy olyan tükör, amiben a gyerekek egész testtel láthatják magukat feladatok közben. Ez a tükör lehetőség szerint több darabból álljon, hogy törés esetén olcsón cserélhető legyen, valamint ne akasztva, hanem ragasztva legyen, így kevésbé balesetveszélyes. Szükséges még egy alacsonyabb, ülő helyzetben használható tükör az asztalok mögé, azokkal nem érintkezve. Kézmosó telepítése is szükséges az itt zajló gyakorlatok ezt megkövetelhetik. Kisgyermek fejlesztésekor, de a nagyobbak játékos feladataihoz is szükség lehet szőnyegburkolatra. A nagyobb koncentrált igénylő feladatok tere el kell különüljön a játék terétől, a két feladat más bútorozást is igényel.

Pszichológiai fejlesztő

Egyéni pszichológiai fejlesztés során a Világjáték zárt szekrényben való tárolása a legfőbb feladat, valamint a különböző korosztályokat kiszolgáló bútorozás. Állítható asztalok és egymásba tehető székek tudják megoldani ezt a feladatot. Csoportos vagy tematikus fejlesztésnél kellő térre van

szükség, valamint diagnosztikai detektív üvegre, ami a vizsgálatok során engedi a gyerekek társas viselkedésének megfigyelését, vagy az esetleges hospitáló diákok zavartalanul háttérben maradását. Ebben a térben kiemelten fontos a csend, ezért a válaszfalak tervezésénél ezt figyelembe kell venni.

Konduktori szoba

Ebben a teremben helyet kell kapjon egy puha felületű asztal, amin a kisgyermekes lemozgatása megtörténhet, illetve egy nagyobb matrac a további tornagyakorlatokhoz. Ideális esetben vízággal is rendelkezik az intézmény, ehhez kiállás is kell csatlakozzon a falból. Ez a terem egy kisebb tornateremnek felel meg, így bordásfal és megfelelő padlóburkolat is szükséges.

Snoezelen

Erre a terápiára alkalmas lehet a korai fejlesztő terem is, de meg kell oldani az eszközök tárolását, valamint elengedhetetlen a szinte teljes sötétséget biztosító külső árnyékoló.

Medence

Egy kis medence ideális lenne a vizes terápiákhoz, különleges kád is szóba jöhet, de hasznos volna, ha a szülő a gyerekekkel együtt részt vehetne a fürdőterápiákon.

Dolgozói helyiségek

Zuhanyzós öltöző a dolgozóknak, egy a pedagógusoknak, illetve egy a technikai személyzetnek (portásnak, udvarkarbantartónak, takarítóknak). Talán a legvágyottabb egy pihenőszoba, ahova a gyógypedagógusok el tudnak húzódni az óráik között vagy után, töltődhetnek egy-egy terápiát követően, hiszen ezek a munkafolyamatok gyakran nemcsak szellemileg, de fizikailag is megerőltetőek.

Egyéb

Szinte egyik tagintézményben sincs megoldva az iratok tárolása, annak ellenére, hogy a legtöbb dokumentumot papír alapon tárolják. Ezeknek az iratoknak zárható szekrényekben és fényvédett, valamint tűzvédelmi szempontoknak megfelelő térben kell helyet biztosítani. Ugyan így gyakran hiányzó helyiség a takarítószer raktár. A logopédusok rengeteg fejlesztőeszközt és játékot használnak minden gyakorlat során, mégis bevett szokás, hogy saját maguk veszik az eszközöket és gyakran egy intézményben több példányban is megtalálhatóak a játékok. Ezt kiküszöbölendő hasznos volna egy játéktár, amit szabadon használhatnak a pedagógusok. Erre a mintára könyvtárszoba is kialakítható, akár a játéktárral egy térben, így tovább csökkentve a felesleges anyagi kiadásokat és tárolóhely szükségletet.

A pályaválasztási tanácsadás, tehetséggondozás, illetve a prevenciók pösze, valamint diszlexia terápia történhet egy teremben. Mindegyik funkció digitális táblát, egyszerű táblát, valamint megfelelő számú ülőhelyet és írófelületet igényel.

Multifunkcionális tér

A második legtöbbet hiányolt terem az egy olyan multifunkcionális tér, ami alkalmas lehet a dolgozói megbeszélésekre, illetve találkozókra, de akár előadások és rendezvények megtartására is. A legtöbb szakszolgálathoz gyakran érkeznek védőnők, családsegítő szakemberek, és egészségfejlesztő programok keretében meghívott előadók, ezeknek az eseményeknek az alkalmával több ülőhelyre és kivetítőre van szükség. Ugyanakkor ezek az ülőhelyek mobilisak kell maradjanak, a tér vizuális mérete is változtatható kell legyen, mivel ugyan így baba-mama csoportok és más szabadabb, földön ücsörgős programok is megrendezésre kerülhetnek.

Tornaterem, korai fejlesztés

A tornaterem esetében a megfelelő méret megtalálása a legnagyobb kihívás. Mind 3-4 fővel, mind 8 fős csoportokban alkalmas kell legyen gyógytornára és egyéb mozgásos terápiákra, mint például a sok függesztést igénylő Ayres terápia. Ezzel egyidőben korai fejlesztés végzésére is használják majd a pedagógusok, így a padlóburkolat osztott kell legyen, egyes részeken csúszós felületekre van szükség a korai mozgásindítás, mászás segítése érdekében, míg a többi részen megfelelő tapadású tornapadló szükséges a fejlesztőpályák felállításához, és a nagy csoportos foglalkozásokhoz. A korai fejlesztés megköveteli a külső árnyékoló felszerelését, a sötét-világos váltakozása és átmenete a fejlesztés egyik eszköze. A felfüggesztések megoldhatóak közvetlenül a mennyezetről, vagy egy külön erre a célra telepített fém állványzatról is, ami a későbbiekben átszerelhető.

Konklúzió

Kibontakozott számomra, hogy funkcionálisan milyen igényeknek kell megfeleljen az új fejlesztő és diagnosztikai központ. A későbbiekben fontos, hogy az épületnek megfelelő léptéket találjak, ami minőségi tereket ad, a gyógyító környezet kialakítását teszi lehetővé és egyben fenntartható is. A nagy számú teremigény miatt felvetődött bennem a multifunkcionalitás és feldarabolhatóság lehetősége.

FORRÁSOK

Dúll Andrea - Tauszik Katalin 2006

Babos E. (2013). Állatasszisztált terápia. Módszertani előtanulmány óvodáskorú gyerekek kutyával történő fejlesztésére. Alkalmazott pszichológia. 2013, 13(3): 59-81.

Dúll Andrea: Helyek, tárgyak, viselkedés. Környezetpszichológiai tanulmányok, Budapest: ELTE Eötvös Kiadó, 2009,

Dúll Andrea: Az érzékelés és az észlelés. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó, 2001, 2.

„Épített tér– alkalmazkodás és tér-tárgy összefüggés óvodai környezetben”, Képzés és Gyakorlat: Neveléstudományi folyóirat, 20(3-4), o. 36–42

Világjáték - Polcz Alaine Budapest, 1999

<http://www.mosolyegymi.hu/snoezelen-terapia/> Megtekintve 2024. 06. 06.

<https://www.dszit.hu/> Megtekintve 2024. 06. 06.

<https://gezenguz.hu/> Megtekintve 2024. 06. 05.

<https://trappsifules.hu/> Megtekintve 2024. 06. 05.

<https://www.florafizioterapia.hu/szolgaltatasok/fuggesztoracsban-vegzett-gyogytorna.html>

Megtekintve 2024. 06. 05.

<https://palyavalasztas.hmpedszakszolgalat.hu/> Megtekintve 2024. 06. 04.

<https://camphillschool.org/school/> Megtekintve 2024. 06. 04.

https://www.camphill.hu/?page_id=83 Megtekintve 2024. 06. 04.

KÉPJEGYZÉK

Térképek <https://www.openstreetmap.org/#map=18/48.85687/2.40245>

Színek <https://schuller.hu/wp-content/uploads/2023/09/01-1024x1024.jpg>

Játéktér https://www.proidea.hu/termekujdontasok-1/ecogarden-neolini-innovativ-jatekter-koncepcio-21751/a_16_d_7_1686138915918_ecogarden_uj_neolini_innovativ_jatekter_koncepcio2.jpg

Függesztéses <https://www.florafizioterapia.hu/images/galeria/fuggesztoracsban-vegzett-gyogytorna/01.jpg>

TSMT https://veszpremtsm.hu/wp-content/uploads/2023/03/20221125_Torna-65-1536x1024.jpg

Snoezelen https://iskolaellato.hu/shop_ordered/80027/pic/szenzoros_szoba_blog_1.jpg

Korai https://maszol.ro/uploads/2022Szeptember/23/Korai_fejleszt/Watsapp_Image_2022-09-22_at_12-33-19.jpg

Világjáték <https://imgv2-2-f.scribdassets.com/img/document/401470409/original/ef2241eed7/1712440444?v=1>

https://m.blog.hu/pi/pimblog/image/_96i4442.jpg

Alapozó terápia <https://tudorkamuhely.hu/wp-content/uploads/2020/04/3-1-1024x683.jpg>

Camphill <https://camphillschool.org/wp-content/uploads/2021/07/The-Camphill-School-Logo.png>

https://camphillschool.org/wp-content/uploads/2022/11/pavillion_group_photo.jpg

Konduktor https://csodavilagfejlesztokozpont.hu/media/pics/page_main_pics/csoportos-konduktiv-intenziv-terapia-csodavilagfejlesztokozpont-belso.jpg

Ayres https://www.szenzoroterapiak.hu/wp-content/uploads/2021/08/gumis_ltkp.jpg